

de 🖐️ koninkrijken in Daniël 2 & 7 (2)

Daniël 2:28-38

19 oktober 2023
Capelle a/d IJssel

Daniël 2

- droom Nebukadnezar
- Daniël een jonge man
- beeld: vier metalen:
vier koninkrijken

Daniël 7

- droom van Daniël
- Daniël een oude man
- vier wilde dieren:
vier koninkrijken

structuur Daniël 2

- 1-3 Chaldeeën opgeroepen
- 4-9 eis van Nebukadnezar
- 10-11 onvermogen Chaldeeën
- 12-16 wrok Nebukadnezar
- 17-18 Daniël c.s in nood
- 19-23 openbaring droom aan Daniël

- 24-25 Daniël opgeroepen
- 26,27 vraag van Nebukadnezar
- 28-30 Daniëls vermogen
- 31-45 openbaring droom via Daniël
- 46-48 Nebukadnezars dankbaarheid
- 49 Daniël c.s. verhoogd

structuur Daniël 2

1-3	Chaldeeën opgeroepen
4-9	eis van Nebukadnezar
10-11	onvermogen Chaldeeën
12-16	wrok Nebukadnezar
17-18	Daniël c.s in nood
19-23	openbaring droom aan Daniël
24-25	Daniël opgeroepen
26,27	vraag van Nebukadnezar
28-30	Daniëls vermogen
31-45	openbaring droom via Daniël
46-48	Nebukadnezars dankbaarheid
49	Daniël c.s. verhoogd

de openbaring van de droom doet...

- Nebukadnezars wrok omkeren in dankbaarheid
- Daniël c.s. situatie omkeren van nood in verhoging

27 Daniel gaf de koning ten antwoord:
De verborgenheid waarnaar de koning vraagt,
kunnen geen wijzen, bezweerders,
geleerden of waarzeggers
de koning te kennen geven.

ענה	דניאל	קדם	מלכא	ואמר	רזה	די	-מלכא	שאל	לא
antwoordende	Daniël	voor	koning-de	en-zeggende	geheim-het	dat	koning-de	vragende	niet
- Daniël gaf-ten-antwoord		de-koning			de-verborgenheid	waarnaar	de-koning	vraagt	geen

חכימין	אשפין	חרטמין	גזרין	יכלין	להחוייה	למלכא
wijze-mannen	magiërs	geleerden	lotzieners	in-staat-zijnden	tot-onthullen-van	tot-koning-de
wijzen	bezweerders	geleerden	of-waarzeggers	kunnen	te-kennen-geven	de-koning

28 Maar er is een God in de hemel,
die verborgenheden openbaart...

רזין

geheimen

verborgenheden

גלא

onthullende

die-openbaart

בשמיא

in-hemelen-de

in-de-hemel

אלה

Eloah

een-God

ברם איתי

eigenlijk maar

er-is maar

28 ... Hij heeft de koning Nebukadnessar bekendgemaakt wat in de toekomstige dagen geschieden zal.

Hebr.: de latere dagen

- *SV en LXX: het laatste der dagen*
- *zo wordt het ook in het NT weergegeven*
- *gewoonlijk verwijst het Messiaanse rijk >*

יומיא	באחרית	מה די להוא	נבוכדנצר	למלכא	והודע
dagen-de	in-latere-van	'hij-is dat wat ?	Nebukadnessar	tot-koning-de	en-hij-maakt-bekend
dagen	in-toekomstige	zal-geschieden	- wat Nebukadnezar	de-koning	Hij-heeft-bekendgemaakt

Jesaja 2 (NBG+)

² En het zal geschieden
in **het laatste der dagen**:
dan zal de berg van het huis van JAHWEH
vaststaan als de hoogste der bergen,
en hij zal verheven zijn boven de heuvelen.
En alle volkeren zullen derwaarts heenstromen

בְּאַחֲרֵית הַיָּמִים וְהָיָה
de-dagen in-laatste-van en-hij-is
der-dagen in-het-laatste en-het-zal-geschieden

ECTAI EN TAIC ECXATAIC HMEPAIC
'het-zal-zijn' in de laatste dagen
G1510 G1722 G3588 G2078 G2250

28 ... Hij heeft de koning Nebukadnessar bekendgemaakt wat in de toekomstige dagen geschieden zal.

Hebr.: de latere dagen

- *SV en LXX: het laatste der dagen*
- *zo wordt het ook in het NT weergegeven*
- *gewoonlijk verwijst het Messiaanse rijk*
- *maar principieel zijn met de komst van de Messias "de laatste dagen" aangebroken >*

יומֵי־	בְּאַחֲרֵית	מָה־דֵּי־לְהוּא	נְבוּכַדְנֶצַּר	לְמֶלֶךְ	וְהוֹדֵעַ
dagen-de	in-latere-van	'hij-is dat wat?	Nebukadnessar	tot-koning-de	en-hij-maakt-bekend
dagen	in-toekomstige	zal-geschieden	- wat	Nebukadnezar	de-koning Hij-heeft-bekendgemaakt

Hebreeën 1 (NBG+)

¹ Nadat God eertijds vele malen
en op vele wijzen
tot de vadersen gesproken had in de profeten,
heeft Hij **nu in het laatst der dagen**
tot ons gesproken in de Zoon...

ΕΠ	ΕΧΛΑΤΟΥ	ΤΩΝ	ΗΜΕΡΩΝ	ΤΟΥΤΩΝ	ΕΛΛΗΓΕΝ	ΗΜΙΝ	ΕΝ	ΥΙΩ	ΟΝ
op	laatste	van-de	dagen	deze	-hij-spreekt	tot-ons	in	Zoon	die
in	het laatst	der	dagen	nu	heeft Hij... ..gesproken	tot ons	in	de Zoon	die

28 ... Uw droom en de gezichten
die u op uw bed voor ogen kwamen,
waren deze:

Vergl. Farao in Genesis 41

הוא	דנה	על-משכבך	ראשך	וחזוי	חלמך
hij	dit	bed-van-jou	op	hoofd-van-jou	en-visioenen-van droom-van-jou
waren	deze	uw-legerstede	op	die-u-voor-ogen-kwamen	en-de-gezichten uw-droom

29 bij u, o koning, rezen,
 terwijl gij op uw *bed lag*,
gedachten op over
wat er na dezen geschieden zou...

doelen de "gedachten" op zijn dromen
 OF op zijn voorafgaand piekeren daarover?

די	מה	סלקו	משכבך	על	רעיוןך	מלכא	אתה
dat	wat ?	zij-komen-op	bed-van-jou	op	terugkerende-gedachten-van-jou	koning-de	jij
-	over-wat	rezen-op	uw-legerstede	terwijl-gij-laagt-op	gedachten	o-koning	-

אחרי	דנה	להוא
na	deze	'hij-is
na	dezen	er-zou-geschieden

29 ... en Hij, die verborgenheden openbaart,
maakt u bekend wat er geschieden zal.

מה די להוא

^{hij-is} ^{dat} ^{wat?}

er-zal-geschieden

הודעך

^{hij-maakt-bekend}^{jou}

heeft-bekendgemaakt-u

רזיא

^{geheimen-de}

verborgenheden

וגלא

^{en-onthullende}

en-Hij-die-openbaart

³⁰ Mij nu is deze verborgenheid geopenbaard,
niet door een wijsheid,
die ik zou bezitten boven alle levenden...

דְּנֵה רְזָא כָּל־חַיִּיא מִן בִּי דִּי־אִיתִי לֹא בַּחֲכָמָה וְאִנְה

dit geheim·het levenden·de alle vanaf in·mij eigenlijk dat in·wijsheid niet en·ik

deze verborgenheid levenden alle boven ik zou·bezitten die door·een·wijsheid niet nu·mij

לִי גְּלִי

tot·mij hij·wordt·onthuld

mij is·geopenbaard

30 ... maar opdat de uitlegging
de koning bekend zou worden gemaakt,
en dat gij de gedachten
van uw hart zoudt kennen.

להן	על-דברת	די	פשרא	למלכא	יהודעון
alleen	op	dat	de-interpretatie	de-koning	zij-worden-bekendgemaakt
maar	opdat	-	de-uitlegging	de-koning	zou-worden-bekend-gemaakt

ורעיוני	לבבך	תנדע
en-terugkerende-gedachten-van	hart-van-jou	gij-weet
en-dat-de-gedachten	van-uw-hart	gij-zoudt-kennen

31 Gij, o koning, had een gezicht,
 en zie, er was een groot beeld!
 Dit beeld was hoog,
 en de glans ervan was buitengewoon...

אנתה	מלכא	חזה	הוית	ואלו	צלם	חד	שגיא	צלמא	דכן	רב
jij	koning-de	waarnemende	jij-bent	en-zie !	beeld	énorm	één	één	dit	groot
-	o-koning	gezicht	hadt	en-zie	er-was-beeld	groot	een	beeld	dit	was-hoog

וזיוה	יתיר
en-uitstraling-van-hem	uitnemend
en-de-glans-ervan	was-buitengewoon

31 ... het stond voor u,
en de aanblik ervan was schrikwekkend.

*hetzelfde woord als wat wordt gebruikt
voor het vierde dier (in 7:7)*

דחיל

schrikwekkend

was-schrikwekkend

ורוה

en-aanblik-van-hem

en-de-aanblik-ervan

לקבלך

tot-in-zicht-van-jou

vóór-u

קאם

opgericht-zijnde

het-stond

32 Het hoofd van dat beeld
was van gedegen goud...

SV: goed goud (Hebr. tov)

כסף	די	וּדְרֵעוּהִי	חֲדוּהִי	טוֹב	טוֹב	די	רֵאשָׁה	צִלְמָא	הוּא
zilver	dat	en-armen-van-hem	borstkas-van-hem	goed	goud	dat	hoofd-van-hem	beeld-het	hij
van-zilver	waren	en-armen	zijn-borst	gedegen	goud	was-van	het-hoofd	beeld	van-dat

32 ... zijn borst en armen waren van zilver,
 zijn buik en dijen van koper,

zie SV en CV
 • NBG: lendenen

כסף	די	וּדְרֵעוּהִי	חֲדוּהִי	טב	־דֶּהֶב	די	רֵאשָׁה	צִלְמָא	הוא
zilver	dat	en-armen-van-hem	borstkas-van-hem	goed	goud	dat	hoofd-van-hem	beeld-het	hij
van-zilver	waren	en-armen	zijn-borst	gedegen	goud	was-van	het-hoofd	beeld	van-dat

		די	וּיִרְכָתָהּ	מעוּהִי
		דֶּהֶב	בֵּינֵיהֶם	בֵּינֵיהֶם
		כֹּפֶר	en-dijen-van-hem	buik-van-hem
		כֹּפֶר	van	en-lendenen
				zijn-buik

³³ zijn benen van ijzer,
 zijn voeten deels van ijzer deels van leem.

*vier metalen: waarbij het vierde metaal
 (ijzer) in de laatste fase gedegradeerd is*

שקוהי	די	פרזל רגלוהי	מנהון	די	פרזל	ומנהון	די	חסף
benen-van·hem	dat	ijzer	vanafhen	dat	ijzer	en·vanafhen	dat	klei
zijn-benen	van	zijn-voeten	-	van	ijzer	-	van	leem

34 Terwijl gij bleef toezien, raakte,
zonder toedoen van mensenhanden,
 een steen los...

*een heenwijzing naar God
 Ef.2:11: Kol.2:11*

בידין	די - לא	אבן	התגזרת	די	עד	הוית	חזה
in·handen	niet dat	steen	zij·wordt·afgehouden	dat	totdat	jij·bent	waarnemende
toedoen-van-mensenhanden	zonder	- een-steen	raakte-los	-	-	gij-bleeft	terwijl-toezien

34 ... die het beeld trof
aan de voeten van ijzer en leem
en deze verbrijzelde;

הַמִּוֶּן	וְהִדְקַת	וְחִסְפָּא	פְּרוּזָא	דִּי	עַל־רַגְלוֹהִי	לְצַלְמָא	וּמַחַת
hen	en-zij-verpulvert	en-klei/het	ijzer/het	dat-van	voeten-van/hem	op tot/beeld/het	en-zij-botst
deze	en-verbrijzelde	en-leem	ijzer	van	de-voeten	aan het-beeld	die-trof

³⁵ toen werden tegelijkertijd
 het ijzer, het leem, het koper,
 het zilver en het goud verbrijzeld...

*het beeld wordt getroffen aan de voeten,
 maar het maakt een einde aan het totale beeld*

וּדְהַבָּא	כֶּסֶפָא	נְחֹשָׁא	חֲסִפָּא	פְּרֻזְלָא	כַּחַדָּה	בְּאֲדִין דְּקוּ
en-goud-het	zilver-het	koper-het	klei-het	ijzer-het	als-één	zij-worden-verpulverd in-dan
en-het-goud	het-zilver	het-koper	het-leem	het-ijzer	tegelijkertijd	werden-verbrijzeld toen

35 ... en zij werden gelijk kaf op een dorsvloer
in de zomer en de wind voerde ze mee,
zodat er geen spoor meer van te vinden was...

אֶת־	וְכֹל	רוּחַ	הַמּוֹן	וְנִשָּׂא	קִיט־	אֶדְרִי	מִן	כְּעוֹר	וְהוּוּ
plaats	en-enige	wind-de	hen	en-hij-heft-op	zomer	dorsvloeren-van	vanaf	als-kaf	en-zij-zijn
spoor	zodat-meer	de-wind	ze	en-voerde-mee	in-de-zomer	een-dorsvloer	op	gelijk-kaf	en-zij-werden

לֹא	הִשְׁתַּכַּח	לְהוֹן
niet	hij-wordt-gevonden	tothen
geen	was-te-vinden	van

35 ... maar de steen die het beeld getroffen had,
werd tot een grote berg,
die de gehele aarde vulde.

ואבנא די־מחת לצלמא הות לטור רב ומלת כל־ארעא
 en-steen-de zij-botst dat en-steen-de
 de-aarde gehele die-vulde grote tot-een-berg werd het-beeld had-getroffen die maar-de-steen

³⁶ Dit is de droom,
en de uitlegging daarvan
zullen wij de koning zeggen:

*de droom geeft zelf geen verklaring, hooguit
bevatten diverse elementen typologische hints,
vooral de afsluitende scène*

דנה חלמא ופשרה נאמר קדם-מלכא
koning-de voor 'wij-zeggen en-interpretatie-van-hem droom-de dit
de-koning - wij-zullen-zeggen en-de-uitlegging-daarvan de-droom dit-is

³⁶ Dit is de droom,
en de uitlegging daarvan
zullen wij de koning zeggen:

- *bescheidenheid (i.p.v. ik)?*
- *OF treedt Daniël hier op als woordvoerder van zijn vrienden (:49)*
- *OF spreekt hij hier namens God?*

³⁷ Gij, o koning, koning der koningen,
aan wie de God des hemels...

ook in Ezech.26:7 van Nebukadnezar gezegd

- Nebukadnezar verwijderde niet alle andere koningen, maar hij werd hun koning
- definitief van toepassing op Christus >

הסנא	מלכותא	שמיא	אלה	די	מלכיא	מלך	מלכא	אנתה
beveiligde-het	koninkrijk-het	hemelen-de	Eloah-van	dat	koningen-de	koning-van	koning-de	jij
macht	het-koningschap	des-hemels	de-God	aan-wie	der-koningen	koning	o-koning	-

לך	יהב	ויקרא	ותקפא
totjou	hij-verleent	en-achting-de	en-kracht-de
-	heeft-geschonken	en-eer	sterkte

Openbaring 17 (NKG+)

¹⁴ Dezen zullen oorlog voeren tegen het Lam, maar het Lam zal hen overwinnen (want Hij is de Here der heren en **de Koning der koningen**) en zij, die met Hem zijn...

Openbaring 19 (NKG+)

¹⁶ En Hij heeft op zijn kleed
en op zijn dij geschreven de naam:
Koning der koningen en Here der heren.

³⁷ Gij, o koning, koning der koningen,
aan wie de God des hemels
het koningschap, macht,
sterkte en eer geschonken heeft,

*typering van God wanneer Zijn troon (nl.
Davids troon) niet in Jeruzalem staat >*

הסנא	מלכותא	שמיא	אלה	די	מלכיא	מלך	מלכא	אנתה
beveiligde-het	koninkrijk-het	hemelen-de	Eloah-van	dat	koningen-de	koning-van	koning-de	jij
macht	het-koningschap	des-hemels	de-God	aan-wie	der-koningen	koning	o-koning	-

לך	יהב	ויקרא	ותקפא
totjou	hij-verleent	en-achting-de	en-kracht-de
-	heeft-geschonken	en-eer	sterkte

1Kronieken 29 (NBG+)

²³ En Salomo zette zich

op de troon van JAHWEH

als koning in de plaats van zijn vader David,
en hij was voorspoedig,
zodat geheel Israel hem gehoorzaamde.

*= de troon van David
Psalm 89:4,5,36-38*

וַיֵּשֶׁב שְׁלֹמֹה עַל-כִּסֵּא יְהוָה לְמֶלֶךְ תַּחַת דָּוִד
David in-plaats-van tot-koning Jahwe troon-van op Salomo en-hij-zit
David in-plaats-van als-koning des-HEREN de-troon op Salomo en-zette-zich

Jeremia 3 (NBG+)

¹⁷ Te dien tijde zal men **Jeruzalem** noemen **de troon van JAHWEH**,
en alle volken zullen zich daarheen verzamelen
om de naam van JAHWEH te Jeruzalem,
en zij zullen niet meer wandelen
naar de verstoktheid van hun boos hart.

³⁷ Gij, o koning, koning der koningen,
aan wie de God des hemels
het koningschap, macht,
sterkte en eer geschonken heeft,

*God heeft Zijn troon te Jeruzalem
gegeven aan de natiën. Het zijn "de
tijden van de natiën" >*

הסנא	מלכותא	שמיא	אלה	די	מלכיא	מלך	מלכא	אנתה
beveiligde-het	koninkrijk-het	hemelen-de	Eloah-van	dat	koningen-de	koning-van	koning-de	jij
macht	het-koningschap	des-hemels	de-God	aan-wie	der-koningen	koning	o-koning	-

לך	יהב	ויקרא	ותקפא
totjou	hij-verleent	en-achting-de	en-kracht-de
-	heeft-geschonken	en-eer	sterkte

Lucas 21 (NBG+)

²⁴ ... en **Jeruzalem zal vertreden worden**
door de natiën
TOTDAT de tijden van de natiën
vervuld zullen zijn.

³⁸ ja, in wiens hand Hij
de mensenkinderen, waar zij ook wonen,
de dieren des velds
en het gevogelte des hemels heeft gegeven...

שמיא	ועוף	ברא	חיות	אנשא	בני	דארין	די	ובכל
hemelen-de	en-wat-vliegt-van	veld-het	dier-van	sterveling-de	zonen-van	vertoevenden	dat	en-in-alles
des-hemels	en-het-gevogelte	des-velds	de-dieren	mensen-	de- -kinderen	zij-wonen	-	ja-waar-ook

בידך	יהב
in-hand-van-jou	hij-verleent
in-wiens-hand	Hij-heeft-gegeven

38 ... en die Hij tot heerser over die alle heeft gemaakt, gij zijt dat gouden hoofd.

refereert aan de positie van Adam Gen.1:26 en (bovenal) aan die van de Ben-Adam; Ps.8:7-9

דהבא	די	אנתה-הוא ראשה	בכלהון	והשלטך	בידך
goud-het	dat-van	hoofd-het	hij	jij in-allen-van-hen	en-hij-geeft-autoriteit-jou in-hand-van-jou
gouden	-	hoofd	dat	- over-die-alle en-die-Hij-tot-heerser-heeft-gemaakt	in-wiens-hand

Historici noemen deze periode de spil-periode, of scharnier tijdperk of de axiale periode (Karl Jaspers)

Historici noemen deze periode de spil-periode, of scharnier tijdperk of de axiale periode (Karl Jaspers)

De tijd dat Jeruzalem en haar tempel verwoest werd en een einde kwam aan de Davidische dynastie, was tevens de tijd van...

- Confucius in China
- Boeddha in India
- Zarathoestra in Perzië
- Thales en Pythagoras in Griekenland

Historici noemen deze periode de spil-periode, of scharnier tijdperk of de axiale periode (Karl Jaspers)

De tijd dat Jeruzalem en haar tempel verwoest werd en een einde kwam aan de Davidische dynastie, was tevens de tijd van...

- Confucius in China
- Boeddha in India
- Zarathoestra in Perzië
- Thales en Pythagoras in Griekenland

ook de Japanse religie van het Shintoïsme en de hindoe-religie van het Jainisme, vinden hun oorsprong in deze tijd

Ook het Judaïsme in haar huidige vorm is ontstaan in de tijd van de ballingschap. De tijd van Nebukadnezar dus.

- In deze tijd ontstonden de synagogen en werd ook de basis gelegd voor de Talmoed.
- Jeremia kondigt een nieuw verbond aan verklaart daarmee het bestaande verbond voor verouderd...

Heel het denken van de huidige wereld gaat terug tot "het gouden hoofd".

- het intellectuele en spirituele fundament werd gelegd voor de wereld zoals wij deze nu kennen

Toen 'het licht uitging' in Jeruzalem (=vertrek van de Sjechina) begon er wereldwijd een geestelijk duister tijdvak die voortduurt tot de huidige tijd.

